

مشترک پارس جنوبی و برخی میادین دیگر رکورد زد. به این ترتیب که گزارش‌های فنی صنعت نفت نشان می‌دهد، تولید گاز خام کشور در این سال افزایش داشت. حتی تولید میدان گازی پارس جنوبی به رکورد تاریخی ۷۰۵ میلیون متر مکعب گاز رسید. این افزایش در تولید گاز از میدانی که اکثر کارشناسان منتظر کاهش تولید آن بودند، با انجام اقداماتی نظیر رفع گلوگاه‌های موجود در پالایشگاه‌های گازی، راه‌اندازی ایستگاه‌های جدید تقویت فشار و نیز تکمیل و بهره برداری از برخی چاه‌های گازی میدان مشترک پارس جنوبی رقم خورد.

در همین حال، با بازسازی و افزایش صادرات میعانات گازی (سوختی که همراه گاز استخراج می‌شود و تولید آن اجتناب ناپذیر است) این امکان فراهم شد که تولید گاز نیز حداکثر شود. در این باره، بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت دولت دوازدهم، در آخرین روزهای حضور خود در وزارت نفت به وزیر نفت دولت سیزدهم گفته بود که یکی از پاشنه‌های آشیل وزارتخانه، بحث میعانات گازی است. چراکه میعانات گازی مانند نفت نیست که اگر فروش نداشته باشد براحثی بتوان تولید آن را متوقف کرد. در بحث تولید گاز، چون همراه گاز تولید میعانات گازی رخ می‌دهد، این کار ممکن نیست. وقتی تولید گاز به پیک می‌رسد - برای مثال یک میلیارد مترمکعب در روز- همزمان نهایت تولید میعانات گازی نیز رقم خورد. تولید LPG، پروپان و بوتان و سایر محصولات نیز در حداکثر است. سال‌های گذشته مدام برای ذخیره میعانات گازی روی آب کشتی تهیه می‌شد، تا این مشکل مدیریت شود. حتی دولت قبل چند باری برای افزایش تعداد کشتی‌ها مصوبه گرفته بود. اما این روند در نهایت با افزایش صادرات میعانات گازی به بازارهایی مانند ونزوئلا متوقف شد. البته در این راستا، بحث افزایش مصرف میعانات گازی در کشور نیز رقم خورد. در نهایت تولید میعانات گازی سال گذشته بیشتر از سال ۱۳۹۹ بود اما نه تنها ذخیره‌ای به روی آب اضافه نشد، بلکه تا ۲۰ میلیون بشکه از میعانات روی دریا نیز استفاده یا صادر شد.

به واسطه این اقدامات، گاز مورد نیاز بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده با وجود افزایش مصرف این بخش‌ها به

برای جبران کمبود سوخت مایع نیروگاه‌ها انجام شد.

در همین حال در فصل سرد سال ۱۴۰۰، سوخت مایع با گاز طبیعی در صنایع جایگزین شد. به این ترتیب که قریب به ۲۰ درصد بیش از سال ۱۳۹۹ سوخت مایع به صنایع عمده بالادست سیمان تحویل داده شد که سبب شد فعالیت بخش عمده‌ای از این صنایع پایدار باقی بماند.

تأمین سوخت تابستانی نیروگاه‌ها

اما تأمین سوخت نیروگاه‌ها فقط در زمستان سال گذشته نبود که به شکل پایدار انجام شد و امنیت انرژی کشور را تضمین کرد. تابستان امسال نیز با تأمین کامل سوخت مورد نیاز نیروگاه‌های کشور و شکستن رکورد تحویل ۳۰۹ میلیون مترمکعب در روز معادل گاز در تیرماه ۱۴۰۱ به نیروگاه‌ها این شرایط پایدار تداوم داشت. در همین حال، اختصاص بیش از هزار مگاوات ظرفیت تولید برق وزارت نفت به شبکه سراسری (علاوه بر تأمین برق مورد نیاز تأسیسات نفتی) به جلوگیری از خاموشی‌های تابستانی کمک کرد.

کنترل و بهینه سازی مصرف سوخت در کشور

اگرچه در زمینه کاهش مصرف سوخت هنوز کشور ما راهی طولانی دارد اما با انجام اقداماتی نظیر اعمال تعرفه تشویقی مشتریان دارای مصرف بهینه و افزایش قیمت تعرفه گاز مصرف کنندگان پلکان‌های بالای بخش خانگی طی یک سال اخیر، گام مثبتی در زمینه مدیریت مصرف گاز رقم خورد.

با اعمال تعرفه تشویقی مشتریان دارای مصرف بهینه و افزایش قیمت تعرفه گاز مصرف کنندگان پلکان‌های بالا بخش خانگی (که از سال ۱۳۹۴ تاکنون تغییر نکرده بود) قریب به ۲۸ میلیون مترمکعب در روز گاز (معادل ۱ فاز پارس جنوبی با حدود ۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری) صرفه‌جویی شده است. اجرای طرح‌های بهینه سازی از جمله بهینه‌سازی موتورخانه‌ها به صورت رایگان برای مجتمع‌های مسکونی، تبدیل رایگان خودروهای عمومی به دوگانه سوز (CNG سوز)، تنظیم و تصویب آیین‌نامه مبحث ۱۹ ساختمان در هیأت وزیران و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان برای اجرای طرح‌های بهینه‌سازی در قالب تبصره ۱۸ قانون بودجه نیز در این مدت پیگیری شده است.

مدیریت حمله سایبری به سامانه سوخت

آبان ماه ۱۴۰۰ سامانه هوشمند سوخت هک شد. اما در کوتاه‌ترین زمان ممکن جایگاه‌های سوخت کشور به مدار آمدند. این موضوع مانع از تحقق اهداف عده‌ای شد که امنیت انرژی کشور را نشانه گرفته بودند. به این ترتیب که مدیریت حمله سایبری به سامانه هوشمند سوخت با بسیج بخش‌های مختلف وزارت نفت انجام شد و در نتیجه آن در ساعات ابتدایی پس از حمله، جایگاه‌های سوخت به صورت دستی در سراسر کشور در مدار سوختگیری قرار گرفتند و از بروز بحران و اختلال جدی در جریان عرضه سوخت کشور جلوگیری به عمل آمد.

بر اساس مجموع این اقدامات، از بروز هرگونه مشکل در تأمین امنیت انرژی کشور طی یک سال اخیر جلوگیری شد.

ذخیره سازی حداکثری سوخت مایع در نیروگاه‌ها و استفاده از سوخت مایع در صنایع به عنوان جایگزین گاز برای استفاده در فصل سرد سال راهکاری بود که در زمستان گذشته برای جبران بخشی از ۲۰۰ میلیون مترمکعب ناترازی رقم خورد

صورت پایدار تأمین شد. در نهایت ناترازی ۲۰۰ میلیون مترمکعبی گاز کشور با اجرای اقدامات مؤثر مدیریت شد.

تأمین پایدار سوخت مورد نیاز نیروگاه‌ها و صنایع

ذخیره سازی حداکثری سوخت مایع در نیروگاه‌ها و استفاده از سوخت مایع در صنایع به عنوان جایگزین گاز برای استفاده در فصل سرد سال راهکاری بود که در زمستان گذشته برای جبران بخشی از ۲۰۰ میلیون مترمکعب ناترازی رقم خورد. این اقدام در حالی انجام گرفت که سال ۱۳۹۹ علت خاموشی‌های زمستانی بی برنامه‌گی در تأمین سوخت جایگزین گاز بود.

تأمین سوخت مایع نیروگاهی با اقداماتی نظیر افزایش نرخ کرایه ناوگان زمینی حمل فرآورده‌ها، بهره‌گیری از ناوگان ریلی برای انتقال فرآورده‌ها، ممنوعیت صادرات برش سنگین تولیدی پتروشیمی‌ها (Heavy end)